

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 16.07.1982, sp. zn. 4 Tz 10/82, ECLI:CZ:NS:1982:4.TZ.10.1982.1

Číslo: 16/1983

Právní věta: Ke vztahu trestných činů poškozování spotřebitele podle § 121 tr. zák., rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. a porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 1 tr. zák. Jestliže odpovědný hospodářský pracovník prostředky získané poškozováním spotřebitelů nemá úmysl odčerpat pro sebe, ale chce je ponechat k dispozici socialistické organizaci, dopouští se trestného činu porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 1 tr. zák. bez ohledu na to, zda jeho jednáním byli poškozeni spotřebitelé jednotlivci nebo socialistické organizace.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 16.07.1982

Spisová značka: 4 Tz 10/82

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky, Poškození spotřebitele, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 121

§ 127 odst. 1

§ 132 odst. 1 písm. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 16/1983 sb. rozh.

Ke vztahu trestných činů poškozování spotřebitele podle § 121 tr. zák., rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. a porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 1 tr. zák.

Jestliže odpovědný hospodářský pracovník prostředky získané poškozováním spotřebitelů nemá úmysl odčerpat pro sebe, ale chce je ponechat k dispozici socialistické organizaci, dopouští se trestného činu porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 1 tr. zák. bez ohledu na to, zda jeho jednáním byli poškozeni spotřebitelé jednotlivci nebo socialistické organizace.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 16. 7. 1982 sp. zn. [4 Tz 10/82.](#))

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek okresního soudu v Děčíně z 10. února 1982 sp. zn. 2 T 49/82 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Děčíně z 10. 2. 1982 sp. zn. 2 T 49/82 byl obviněný M. S. uznán vinným trestným činem poškozování spotřebitele podle § 121 odst. 1 tr. zák., jehož se dopustil tím, že v době od měsíce dubna 1980 do měsíce května 1981 v Děčíně jako vedoucí prodejny Domácí potřeby Ústí nad Labem prodal deset kusů sporáků Garcs druhé jakosti, z toho osm sporáků socialistickým organizacím a dva jednotlivým občanům, a tím tyto spotřebitele poškodil celkem o 6000 Kčs. Za to byl odsouzen podle § 121 odst. 1 tr. zák. trestu nápravného opatření v trvání osmi měsíců se srážkou 10 z jeho pracovní odměny.

Proti tomuto rozsudku, který nabyl právní moci dne 19. 2. 1982, podal generální prokurátor ČSR ve lhůtě stanovené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona. Ve stížnosti pro porušení zákona bylo především vytknuto, že okresní soud nesprávně po stránce právní posoudil zjištěný skutečný stav věci, neboť přehlédl, že obviněný si peněžní prostředky získané předražováním zboží neponechal pro sebe, ale nechal je podniku na úhradu případného schodku. Vzhledem k tomu mělo být podle názoru stížnosti pro porušení zákona jednání obviněného, který jako vedoucí prodejny vystupoval v postavení odpovědného hospodářského pracovníka, posouzeno jako trestný čin porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 1 tr. zák., který je vůči trestnému činu poškozování spotřebitele podle § 121 tr. zák. ve vztahu speciality.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo a shledal, že zákon byl porušen.

Okresní soud na podkladě řádně a úplně provedeného dokazování a po náležitém zhodnocení důkazů provedených v hlavním líčení správně zjistil, že obviněný v době od dubna 1980 do května 1981 v Děčíně jako vedoucí prodejny podniku Domácí potřeby Ústí nad Labem prodal deset sporáků zn. Garcs druhé jakosti v ceně 5530 Kčs za cenu 6130 Kčs odpovídající první jakosti, z toho osm sporáků socialistickým organizacím a dva jednotlivým občanům, čímž je poškodil celkem o 6000 Kčs. Toto jednání okresní soud posoudil jako trestný čin poškozování spotřebitele podle § 121 odst. 1 tr. zák.

K právní kvalifikaci, kterou použil okresní soud, je třeba především poznamenat, že okresní soud mohl jednání obviněného posoudit z hlediska trestného činu poškozování spotřebitele podle § 121 tr. zák. jen ohledně té jeho části, která se týká poškození občanů jako spotřebitelů. V tomto směru vzhledem k tomu, že poškozováním těchto spotřebitelů nebyl naplněn znak ve větším rozsahu, neboť škoda způsobená občanům činila toliko 1200 Kčs, tedy méně než částku převyšující 1500 Kčs, považovanou za větší rozsah poškozování spotřebitele, přicházelo by v úvahu posoudit jednání obviněného jako přečin proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. a) zák. o přeč. Naproti tomu pokud obviněný poškozoval socialistické organizace, naplnil by za předpokladu, že by si získané přebytky ponechával, znaky trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. Ustanovení § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. je totiž v poměru speciality k ustanovení § 121 tr. zák., jestliže spotřebitelem je socialistická organizace a pachatel si ponechá prospěch získaný poškozením takové organizace (srov. č. 49/1971 sb. rozh. tr.).

Závažným nedostatkem však je, že okresní soud nevzal v úvahu obhajobu obviněného, že z přebytků získaných poškozováním spotřebitelů se sám neobohatil, ale ponechal je v tržbách s úmyslem

vytvořit z nich rezervu prodejny pro případ, že by v hospodaření s jejími prostředky v budoucnu vznikl schodek. Obhajoba obviněného, že přebytky získané předražením zboží zůstaly na kontě prodejny, je potvrzována dalšími důkazy, zejména i revizní zprávou zpracovanou odborem kontroly a revize podnikového ředitelství Domácích potřeb v Ústí nad Labem. Za tohoto stavu věci, když obviněný přebytky získané poškozováním spotřebitelů (občanů i socialistických organizací) ponechával organizaci, u níž pracoval jako vedoucí prodejny, tedy v postavení odpovědného hospodářského pracovníka, a tak neoprávněně vytvořil finanční rezervy ve větším rozsahu, byly jednáním obviněného naplněny znaky trestného činu porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle ustanovení § 127 odst. 1 tr. zák., které je v tomto případě ustanovením speciálním jak k ustanovení o trestném činu podle § 121 tr. zák., tak i k ustanovení o trestném činu podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. Měl být proto obviněný správně uznán vinným trestným činem porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky.